

## SYLLABUS

**1. Puni naziv nastavnog predmeta:**

Tehnika glasa IV

Kolegij: Glas lika

**2. Skraćeni naziv nastavnog predmeta / šifra:**

TG IV

**3. Ciklus studija:**

1

**4. Bodovna vrijednost ECTS:**

4

**5. Status nastavnog predmeta:** Obavezni Izborni**6. Preduslovi za polaganje nastavnog predmeta:**

Ispunjene predispitne obaveze- semestralni pregledi rada: TG IV.

**7. Ograničenja pristupa:**

Samo studenti studijskog programa-odsjeka Gluma

**8. Trajanje / semestar:**

1

4

**9. Sedmični broj kontakt sati:**

9.1. Predavanja:

2

9.2. Auditorne vježbe:

1

9.3. Laboratorijske / praktične vježbe:

**10. Fakultet:**

Akademija dramskih umjetnosti

**11. Odsjek / Studijski program:**

Gluma

**12. Odgovorni nastavnik:****13. E-mail nastavnika:**

**14. Web stranica:**

--

**15. Ciljevi nastavnog predmeta:**

- Glas lika.
- Prilagođavanje glasovnih konstanti skici za lik.
- Glasovno prilagođavanje liku.
- Elementi tehnike glasa u funkciji građenja skice za lik.

**16. Ishodi učenja:**

Naučiti vještinu kako pronaći glas lika i uskladiti ga sa njegovim psiho-fizičkim karakteristikama. Disanje, dinamika glasa, registri, pauze sve to podrazumijeva fleksibilnost u traženju i odricanju standardnog i sigurnog u cilju novog, svježeg koji će nas približiti da pomirimo glas glumca i glas lika-ulože.

## 17. Indikativni sadržaj nastavnog predmeta:

Modul I: Prilagođavanje glasovnih konstanti skici za lik

1. Respiracija (sa i bez teksta u svim položajima tijela).
2. Tonska artikulacija i dinamika glasa.
3. Usklađivanje ličnog obrasca disanja sa disanjem lika.
4. Sinhronizacija glasa, pokreta i govora.
5. Dinamika glasa i njen uticaj na tijelo lika. Šapat. Prelaz iz šapata na fonaciju. Tihi ton (piano). Gradacija u glasnost. Forte. Forte fortissimo.

Semestralni pregled rada I

Prikazivanje, analiza i vrednovanje izbora programa Modula I u studijskim uvjetima pred nastavnikom i saradnicima.

Modul II: Glasovno prilagođavanje liku

6. Fleksibilni rezonatori. Usna duplja. Nosna duplja.
7. Fiksirani rezonatori. Lobanja, čeona kost, jagodična kost, nosna kost, tjeme i potiljak (rezonatori glave).
8. Prirodni rezonatori. Grudni koš.
9. Prirodni rezonatori. Kostoabdominalni pojas.
10. Glasovno prilagođavanje i upotreba rezonatora za potrebe lika. Aktiviranjem rezonance grudi dobijemo toplije, tamnije tonove – emocionalniju karakternost lika. Aktiviranjem rezonance glave dobijemo hladnije, svjetlije tonove – racionalniju karakternost lika.

Semestralni pregled rada II

Prikazivanje, analiza i vrednovanje izbora programa Modula II u studijskim uvjetima pred nastavnikom i saradnicima.

Modul III: Elementi tehnike glasa u funkciji građenja skice za lik

11. Sinhroni obrazac odnosa glasa lika i tijela lika. Glas lika je apsolutno uslovljen (podređen) držanjem, stavom, konstitucijom lika.
12. Asinhroni obrazac odnosa glasa lika i tijela lika. Ponekad glas lika može da bude apsolutno suprotan, iznenađujuće suprotan od tijela lika.
13. Rad na određenim zadacima koje studenti vježbaju na matičnom predmetu (Gluma). Prilagođavanje disanja psiho-fizičkim odlikama lika. Prilagođavanje ritma i tempa govora senzibilitetu lika. Prilagođavanje visine i glasnosti misaonoj sadržini interpretacije. Prilagođavanje intenziteta stupnju misaono - emocionalne zgusnutosti.
14. Rad sa studentima koji su lošom navikom stekli neke pogreške u načinu disanja ili govora.
15. Tehničke vježbe uz klavir.

Semestralni završni ispit

Javno prikazivanje, analiza i vrednovanje izbora programa iz kolegija semestra, u profesionalnim teatarskim uvjetima, pred komisijom publikom uz video snimanje.

**18. Metode učenja:**

Nastavne metode:

1. Predavanja, i konsultacije.
2. Praktična nastava-vježbe.
3. Samostalni rad studenata.
4. Kontinuirana provjera znanja i umijeća.

Mentorski princip izvođenja:

Interaktivna nastava i vježbovni proces na relaciji student-asistent-profesor.

Planiran i organiziran samostalni rad studenata u optimalnim, studijskim prostornim uvjetima. Radi intenziteta, specifičnosti i preciznosti zapažanja promjena na studentima u procesu istraživanja, potrebno je stalno prisustvo i profesora i asistenta na časovima predavanja i vježbi stručno-umjetničkih predmeta obaveznih kredita.

**19. Objašnjenje o provjeri znanja:**

Semestralni završni ispit.

- Javno prikazivanje, analiza i vrednovanje izbora programa iz kolegija semestra, u profesionalnim teatarskim uvjetima, pred komisijom publikom uz video snimanje.

Metode provjere znanja:

- Djelomični semestralni pregledi rada I i II.
- Javni semestralni završni ispit-pregled rada u optimalnim, profesionalnim, teatarskim, prostornim uvjetima.
- Semestralni popravni ispiti I i II.

## 20. Težinski faktor provjere:

Mjera kvantiteta:

- Vježba, etida po izboru i prijedlogu studenata u trajanju 3-5 minuta.

Mjera opterećenja:

- Student u semestru radi 3-5 vježaba-etida, različitih oblika, na svaku od navedenih tema.

Stručno-umjetnički, pedagoški proces:

- Osnivanje i formiranje klase kao studijske grupe. Organizacija rada, normiranje kvantitavnih, kvalitativnih, etičkih i estetskih uvjeta istraživanja, stjecanje psihotehničke kondicije.

## 21. Osnovna literatura:

1. Antonen Arto : POZORIŠTE I NJEGOV DVOJNIK, Beograd, 1971.
  2. Bruna Špiler : UMJETNOST SOLO PJEVANJA, Sarajevo, 1972.
  3. Bertolt Breht : DIJALETIKA U TEATRU, Beograd, 1966.
  4. Cicely Berry : GLUMAC I GLAS, Zagreb, 1977.
  5. Ivo Lhotka-Kalinski: UMJETNOST PJEVANJA, Školska knjiga, Zagreb, 1975.
  6. Ježi Grotovski: KA SIROMAŠNOM POZORIŠTU, Izdavačko informativni centar studenata, Beograd, 1976.
  7. Ljiljana Erenrajh-Grujić : GLASOVNO OBRAZOVANJE GLUMCA, Univerzitet umetnosti, Beograd, 1995.
  8. Marina Marković : GLAS GLUMCA, Beograd, 2002.
  9. Marina Marković : GLUMAC I GLAS (Prilozi), Zbornik radova, Fakultet dramskih umetnosti, Beograd, 1977.
  10. Marina Marković : GLASOVNE TRANSFORMACIJE U ELEKTRONSKIM MEDIJIMA, Zbornik radova, Fakultet dramskih umetnosti, Beograd, 1999.
  11. Michael Chexhov: TO THE ACTOR, Harper and Brothers, New York , 1953.
  12. Nikola Cvejić: SAVREMENI BELKANTO, Univerzitet umetnosti, Beograd, 1980.
  13. Peter Brook: PRAZNI PROSTOR , Vidici, Split, 1972.
  14. Edward Bairstow : SINGING LEARNED FROM SPEEC, Macmillan, London, 1946.
  15. Cicely Berry : VOICE AND THE ACTOR, Harrap, London, 1973.
  16. Dušan & Biserka Cvejić : UMETNOST PEVANJA – ART OF SINGING, Privatno izdanje, Beograd, 1994.
  17. D.Cvejić, M.Kosanović, Z.Milutinović : PRILOG REHABILITACIJI ODNOSNO LEČENJU GLASA I GOVORA, Zbornik Medicinskog fakulteta, Otorinolaringološki institut Kliničke bolnice grada, Beograd, 1984.
  18. George Dodds : THE CONTROL OF THE BREATH, Oxford University press, London, 1935.
  19. Aleksandar Dragojlović : VOKALNA LIČNOST RADIJA, Radio Beograd, Beograd, 1985.
  20. W.S.Drew : VOICE TRAINING. THE RELATION OF THE THEORY AND PRACTICE, Oxford Universiti press, London, 1924.
  21. Branko Gavela : GLUMAC I KAZALIŠTE, Sterijino pozorje, Novi Sad, 1967.
  22. Petar Guberina : ZVUK I POKRET U JEZIKU, Matica Hrvatska, Zagreb, 1952.
  23. Fridrih Niče : ROĐENJE TRAGEDIJE IZ DUHA MUZIKE, BIGZ, Beograd, 1983.
  24. "SRPSKA MUZIČKA SCENA", Zbornik radova, Muzikološki institut SANU, Beograd, 1995.
  25. D.Savić, D.Cvejić, M.Kosanović : OTORINOLARINGOLOGIJA, Naučna knjiga, Beograd, 1986.
- Preporuku i prioritet literature prema programima semestara modula i kolegija studija određuju nastavnici glavnog nastavno-umjetničkog predmeta Tehnika glasa I - VIII.

**22. Internet web reference:**

---

**23. U primjeni od akademske godine:**

2016/17.

---

**24. Usvojen na sjednici NNV/UNV:**

11.05.2016.

---